

AVIACIJOS DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 027.

Patvirtinta UAB „PZU Lietuva“ valdybos posėdyje 2008 m. gruodžio mėn. 18 d. valdybos nutarimu Nr. 2. Galioja nuo 2009 m. sausio mėn. 1 d.

I. BENDROSIOS SĄLYGOS:	2
1. TAIKOMI TERMINAI IR SĄVOKOS;	2
2. DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS;	2
3. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMO KITAM DRAUDIKUI TVARKA;	3
4. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMO IR PAKEITIMO SĄLYGOS BEI ŠALIŲ ATSISKAITYMAS NUTRAUKUS SUTARTĮ.	3
II. DRAUDIMO SĄLYGOS:	3
5. DRAUDIMO SUTARTIES ĮSIGALIOJIMO TVARKA;	3
6. DRAUDIMO OBJEKTAS;	4
7. DRAUDIMO SĄLYGOS;	4
8. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI;	4
9. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI;	5
10. BENDRI APRIBOJIMAI TAIKOMI ŠIOMIS TAISYKLĖMIS REGLAMENTUOJAMAI DRAUDIMO APSAUGAI;	5
11. DRAUDIMO SUMOS IR IŠSKAITOS (FRANŠIZĖS) NUSTATYMO TVARKA;	6
12. DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA, JŲ NESUMOKĖJIMO TEISINĖS PASEKMĖS;	7
13. DVIGUBO DRAUDIMO, NEVISIŠKO DRAUDIMO BEI PAPILDOMO DRAUDIMO SĄLYGOS;	7
14. BENDROS VISOMŠ DRAUDIMO TAISYKLIŲ NUOSTATOMS TAIKOMOS SĄLYGOS;	7
III. DRAUDIMO IŠMOKŲ MOKĖJIMO SĄLYGOS BEI TVARKA:	8
15. PRANEŠIMŲ APIE ĮVYKĮ PATEIKIMO TVARKA;	8
16. ŽALOS NUSTATYMO TVARKA, DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TERMINAI;	8
17. DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO AR NEMOKĖJIMO ATVEJAI;	9
18. GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA.	9

I. BENDROSIOS SĄLYGOS

1. TAIKOMI TERMINAI IR SĄVOKOS

- 1.1. Draudikas** – PZU Lietuva.
- 1.2. Draudėjas** – tiek Lietuvos Respublikos, tiek užsienio valstybės fizinis ar juridinis asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį.
- 1.3. Trečysis asmuo** – visi asmenys, išskyrus Draudiką, Draudėją, naudos gavėją, apdrausto turto savininką, teisėtą valdytoją, taip pat išvardintų šiame punkte asmenų atstovus, darbuotojus. Jei naudos gavėjas, transporto priemonės savininkas yra fiziniai asmenys, tai trečiaisiais asmenimis taip pat nelaikomi šių asmenų šeimų nariai bei kartu gyvenantys asmenys.
- 1.4. Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.5. Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma dvišalė sutartis tarp Draudiko ir Draudėjo, pagal kurią Draudėjas įsipareigoja mokėti sutartyje nustatytą draudimo įmoką, o Draudikas įsipareigoja, įvykus sutartyje numatytam draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką.
- 1.6. Draudimo liudijimas (polisas)** – Draudiko išduodamas oficialus dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.7. Apdrausto turto savininkas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam turtas priklauso nuosavybės teise.
- 1.8. Apdrausto turto valdytojas** – asmuo, valdantis oro transporto priemonę panaudos, nuomos sutarčių arba kitu teisėtu pagrindu.
- 1.9. Draudimo suma** – suma, kurios neviršydamas Draudikas atlygina draudžiamąjį įvykiu metu patirtus nuostolius.
- 1.10. Draudžiamasis įvykis** – įvykis, kurio metu patirti nuostoliai yra atlyginami pagal draudimo sutarties sąlygas. Bet koks įvykis, draudimo sutartyje nenurodytas, kaip draudžiamasis, yra laikomas nedraudžiamuoju.
- 1.11. Nedraudžiamasis įvykis** – įvykis, kurio metu patirtų nuostolių, Draudikas pagal draudimo sutartį neatlygina.
- 1.12. Draudimo objektas** – Draudėjo turiniai interesai, nurodyti draudimo sąlygose.
- 1.13. Draudimo rizika** – tikimybė įvykti draudžiamajam įvykiui.
- 1.14. Besąlyginė išskaita (franšizė)** – tai pinigų suma, kuria, kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju Draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jei Draudikas turi regreso teisę, draudimo išmoka franšizės suma nėra mažinama.
- 1.15. Sąlyginė išskaita (franšizė)** - tai pinigų suma, kurios neviršijanti žala nėra atlyginama. Jei žalos suma viršija franšizę, sąlyginė franšizė neiškaičiuojama iš žalos sumos.
- 1.16. Dalis** - orlaivio dalis ar detalių sistema (įskaitant bet kokias posistemas), iš kurių kiekvienai atskirai nustatytas ikiremontinis darbinis amžius. Nors variklis susideda iš atskirų dalių, jis laikomas viena detale, netgi jeigu detalės išimamos kapitaliniam remontui ar keičiamos.
- 1.17. Ikiremontinis dalies darbinis amžius** - tai naudojimo ar išdirbio laikas ir (ar) kalendorinis laikas, numatytas eksploatacijos dokumentacijoje, kurioje nustatyta, kada dalį reikia remontuoti ar keisti.
- 1.18. Kapitalinio remonto vertė** - tai darbų ir medžiagų, kurios turi būti ar bus panaudotos remontuojant sužalotą ar keičiant (jeigu tai būtina) analogišką dalį baigiantis ikiremontiniam dalies veikimo laikui.
- 1.19. Privatūs pramoginiai skrydžiai** - tai skrydžiai privatiems ir pramogų tikslams, bet ne darbo ar profesiniams tikslams, taip pat skrydžiai už mokestį ar nuomojant.
- 1.20. Biznis** - reiškia tokį pat naudojimą, kaip nurodyta "Privačiuose pramoginiuose skrydžiuose", taip pat pritaikymas darbo ir profesiniams tikslams, bet ne naudojimas nuomojant.
- 1.21. Komerciniai** - reiškia tokį pat naudojimą kaip ir "Privačiuose pramoginiuose skrydžiuose" ir "Biznio", taip pat naudojimas keleiviams, jų bagažui ir kroviniams gabenti už mokestį ar nuomojant.
- 1.22. Nuoma** - reiškia atidavimą nuomotį, bet kuriems asmenims, kompanijai arba organizacijai tiksliai "Privačių pramoginių skrydžių" arba "Biznio" tikslams. Tokiu atveju orlaivis yra Draudėjo nekontroliuojamas. Nuoma bet kokiems kitiems tikslams neapdraudžiama, jeigu tai atskirai neaptarta su Draudiku kaip "specialus nuomos pritaikymas" ir tai nenurodyta draudimo polise. Sąvokos, nurodytos punktuose (1.18.), (1.19.), (1.20.) ir (1.21.) sudaro standartinį pritaikymą ir neapima mokomųjų, akrobatinių, medžioklės, patulinių, gaisro gesinimo, sąmoningo numetimo, purškimo ar krovinio nuleidimo, bet kokios rūšies eksperimentinių ir sportinių skrydžių, bet kokio kito panaudojimo įtraukiant į neįprastą riziką. Bet kokią draudimo apsaugą numato ir tokie panaudojimo variantai, kada tai detalai nurodoma draudimo polise kaip "specialus pritaikymas" (panaudojimas).
- 1.23. Skrydis** - reiškia laiką nuo momento, kai orlaivis pradeda įsibėgėti pakilimui ar bando pakilti, apima buvimą ore laiką ir baigiasi tuo momentu, kai orlaivis visiškai sustoja po nusileidimo.
- 1.24. Riedėjimas žeme** - reiškia orlaivio judėjimą veikiant variklių traukai, bet ne skrydį. Riedėjimas žeme nelaikomas užbaigtu tiksliai dėl laikino orlaivio sustojimo.
- 1.25. Švartavimas** - reiškia orlaivio, skirto nusileidimui ir pakilimui nuo vandens paviršiaus, buvimą vandenyje, bet ne skrydį ar riedėjimą žeme ir apima nusileidimo ant vandens ir jo išvilkimą į krantą riziką.
- 1.26. Žemė** - reiškia orlaivio buvimą, kai jis neskrenda, nerieda žeme arba neprišvartuotas.
- 1.27. Pilna konstrukcinė žūtis** – nesant techninėms galimybėms ar ekonominei prasmei remontuoti orlaivį, taip pat nesant galimybei naudoti orlaivį pagal tiesioginę jo paskirtį. Orlaivio atstatymas laikomas ekonomiškai nenaudingas tuo atveju, kai orlaivio avarinio remonto išlaidos sudaro daugiau kaip 75 % jo rinkos vertės.
- 1.28. Atstatomoji vertė** - tai suma, reikalinga pilnos transporto priemonės žūtis atveju įsigyti analogiškos klasės, modelio ir būklės, buvusios iki draudžiamąjį įvykiu transporto priemonei.
- 1.29. Keleivis** – tai fizinis asmuo už kurį Draudėjas atsako vadovaudamasis keleivio pervežimo sutartimi. Nesant tokiai sutarčiai, keleiviu laikomas bet koks, teisėtai įlipantis, išlipantis ar esantis oro transporto priemonėje, fizinis asmuo, išskyrus ekipažo narius.

2. Draudėjo IR Draudiko TEISĖS IR PAREIGOS

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo:
- 2.1.1. Suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, nurodomos Taisyklėse, Prašyme arba raštiškai Draudiko pareikalautos;

- 2.1.2. Draudiko reikalavimu užpildyti Prašymą bei suteikti kitokią Draudiko reikalaujamą informaciją, reikalingą draudimo rizikai įvertinti;
- 2.1.3. Sudaryti sąlygas Draudikui apžiūrėti draudžiamą orlaivį bei įvertinti draudimo riziką;
- 2.1.4. Pranešti Draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais.
- 2.2. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo:
  - 2.2.1. supažindinti Draudėją su Taisyklėmis, duoti jų kopiją;
  - 2.2.2. Suteikti Draudėjui informaciją apie Draudiko pavadinimą, draudimo įmonės rūšį, adresą, Draudiko padalinio ar Draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne Draudiko buveinėje), iš draudimo sutarčių kylančių ar su ja susijusių ginčų sprendimo tvarką, Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas, galimus rizikos padidėjimo atvejus;
  - 2.2.3. Informaciją apie draudimo sutarčiai taikomą teisę. Jei šalys gali laisvai pasirinkti taikomą teisę, teisę, kurią pasirinkti siūlo Draudikas.
- 2.3. Draudėjo pareigos sutarties galiojimo metu:
  - 2.3.1. Draudėjas privalo laiku mokėti draudimo įmokas;
  - 2.3.2. Sužinojęs apie draudžiamąjį įvykį, Draudėjas privalo apie tai pranešti Draudikui. Jei draudžiamasis įvykis įvyksta Lietuvos Respublikoje, apie tai raštu pranešti Draudikui nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, jei užsienyje - ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Tokią pat pareigą turi ir Naudos gavėjas, jeigu jis žino apie jo naudai sudarytą draudimo sutartį ir ketina pasinaudoti teise į draudimo išmoką;
  - 2.3.3. Įvykus draudžiamajam įvykiui Draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, tame tarpe nedelsdamas imtis visų galimų veiksnių gelbėti žmones, transporto priemonę ir kitą turta, siekiant pašalinti priežastis, galinčias didinti nuostolius. Draudikas atleidžiamas nuo tos žalos dalies atlyginimo, kuri atsirado dėl to, kad Draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti;
  - 2.3.4. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai Draudėjas privalo pranešti Draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo;
  - 2.3.5. Kiekvienu atveju apie įvykį nedelsiant pranešti policijai, kitoms pagal situaciją reikalingoms tarnyboms;
  - 2.3.6. Sudaryti galimybę Draudikui apžiūrėti įvykio metu sugadintą orlaivį, sugadintus mazgus, detales iki remonto, ardymo arba apdraustojo orlaivio likučius, papildomus įrengimus, jų liekanas ekspertizei atlikti. Draudėjas neturi teisės pradėti šalinti įvykio pasekmių, apdrausto orlaivio remonto, ardymo ar utilizavimo, nesuderinęs to su Draudiku;
  - 2.3.7. Vagystės atveju, per įmanomai trumpą laiką, bet ne vėliau kaip per 24 val. informuoti policiją; pateikti policijai ir Draudikui visa žinoma informaciją apie įvykio aplinkybes;
  - 2.3.8. Sužinojęs, kad dėl esamo įvykio keliami baudžiamoji byla, įvykis baigėsi mirtimi, privalo apie tai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 valandas, pranešti Draudikui, nepriklausomai nuo to, kad apie įvykį jau buvo pranešta;
  - 2.3.9. Pasikeitus draudimo rizikai, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką;
  - 2.3.10. Pateikti Draudikui visus dokumentus, susijusius su draudžiamąjo įvykio fakto, aplinkybių ir padarinių bei draudimo išmokos dydžio nustatymui.

3. Draudiko TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMO KITAM Draudikui TVARKA

- 3.1. Įstatymų numatyta tvarka Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems draudikams;
- 3.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas Draudikas privalo informuoti Draudėją prieš du mėnesius;
- 3.3. Jei Draudėjas nesutinka su Draudiko pasikeitimu, tai jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį ir turi teisę į sumokėtą draudimo įmokos dalį už likusį sutarties galiojimo laiką.

4. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMO IR PAKEITIMO SĄLYGOS

- 4.1. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik Draudiko ir Draudėjo raštišku susitarimu.
- 4.2. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet koku atveju. Šiame punkte nurodytu pagrindu nutraukus draudimo sutartį, už sutarties galiojimo laikotarpį sumokėta draudimo įmoka negrąžinama. Jei draudimo įmoka buvo mokėta dalimis, Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos iki nutraukimo (įskaitant tiek sutarties galiojimo, tiek draudimo apsaugos sustabdymo dėl eilinės įmokos nesumokėjimo laikotarpį);
- 4.3. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl eilinės įmokos nesumokėjimo laikotarpį);
- 4.4. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl eilinės įmokos nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, tai Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Draudikas, šiuo pagrindu nutraukęs draudimo sutartį, turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir įmokas, tenkančias draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiui, bet neilgesniam kaip 3 mėnesiai.
- 4.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukiama prieš terminą:
  - 4.5.1. Jei po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.), šiuo atveju Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
  - 4.5.2. Draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau, kaip prieš 30 kalendorinių dienų, raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą.
- 4.6. Šalių atsiskaitymas nutraukus sutartį:
  - 4.6.1. Jei draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % Draudėjui grąžintinos draudimo įmokos sumos) bei pagal tą draudimo sutartį išmokėtas sumas;
  - 4.6.2. Jei draudimo sutartis nutraukiama Draudiko iniciatyva, Draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

II. DRAUDIMO SĄLYGOS

5. DRAUDIMO SUTARTIES ĮSIGALIOJIMO TVARKA

- 5.1. Draudimo sutarties galiojimo terminai nustatomi pagal Draudėjo užpildytą prašymą draudimo sutarčiai sudaryti. Tokia draudimo sutartis galioja tik draudžiamiesiems įvykiams, kurie įvyko po to, kai visa draudimo įmoka arba, susitarus su Draudiku, jos dalis pateko į Draudiko kasą ar sąskaitą.
- 5.2. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika,

apie tai Draudėjas privalo pranešti Draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.

6. DRAUDIMO OBJEKTAS

- 6.1. Draudimo objektas - turiniai interesai, susiję su draudimo sutartyje įvardinta Oro transporto priemone.
- 6.2. Draudimo objektas - Draudėjo civilinė atsakomybė už tretiesiems asmenims (išskyrus draudimo polise įvardintuos oro transporto priemonės keleivius) padarytas žalias ryšium su oro transporto priemonės naudojimu.
- 6.3. Draudimo objektas - Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą, padarytą keleiviams esantiems draudimo polise įvardintoje Oro transporto priemonėje.

7. DRAUDIMO APSAUGOS TAIKYMO SĄLYGOS

- 7.1. Oro transporto priemonės draudimo apsaugos taikymo sąlygos:
  - 7.1.1. Kai orlaivis yra apgadintas arba sunaikintas:
    - a) be Draudiko sutikimo neturi būti pradėti išmontavimo ir/ar remonto darbai, išskyrus tuos atvejus, kai to reikia saugumui užtikrinti ar išvengti tolesnės žalos, arba kai vykdomi atitinkamo valdžios organo įsakymai;
    - b) Draudikas apmoka tik pačiu ekonomiškiausiu būdu atlikto remonto, darbo jėgos panaudojimo ir medžiagų pervežimo išlaidas, nebent Draudikas ir Draudėjas raštu sutaria kitaip;
  - 7.1.2. Jeigu Draudikas pasinaudoja savo teise užmokėti už orlaivį arba jį pakeisti:
    - a) Draudikas gali perimti nuosavybės teisę į apgadintą (sunaikintą) orlaivį (kartu su visais įrašų, registravimo ir nuosavybės dokumentais);
    - b) šiame skyriuje reglamentuojama draudimo išmoka neišmokama, jeigu Draudėjas atsisako perduoti Draudikui orlaivį, neatsižvelgiant į tai, koku tikslu jis atsisako;
    - c) naujai įgytas orlaivis turi būti to paties modelio ir tipo bei analogiškos būklės, lyginant su apdraustu orlaiviu, nebent Draudikas ir Draudėjas raštu sutaria kitaip.
  - 7.1.3. Išskyrus atvejus, kai Draudikas pasinaudoja savo teise sumokėti už orlaivį ar apmokėti jo pakeitimo išlaidas, iš draudimo išmokos turi būti atskaičiuota franšizė, numatyta apdraudžiant orlaivį nuo sugadinimo ar sunaikinimo, o suremontuotos ar pakeistos orlaivio dalies remonto išlaidos apmokamos tokia proporcija, kaip dalies faktinis darbinis amžius sutinka su ikiremontiniu dalies darbinio amžiumi.
  - 7.1.4. Jei draudimo sutartyje įtraukta orlaivio sudedamųjų dalių vertės procentinė išraiška arba sąlyga, kuri riboja orlaivio sudedamųjų dalių vertes (atitinkančią AVN4) ir išdėstyta draudimo sutartyje, tai pažeistos orlaivio dalies draudimo išmokos dydis bus ribojamas pagal numatytą procentinę išraišką draudimo sumos atžvilgiu.
  - 7.1.5. Jei draudimo sutartyje nustatyta orlaivio draudimo suma yra mažesnė už jo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas atlygina Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
  - 7.1.6. Draudimui nuo orlaivio sugadinimo ar sunaikinimo taip pat taikomos 10. ir 14. skyrių nuostatos.
- 7.2. Draudėjo civilinės atsakomybės už tretiesiems asmenims (išskyrus draudimo polise įvardintuos oro transporto priemonės keleivius) padarytas žalias, draudimo apsaugos taikymo sąlygos:
  - 7.2.1. Vadovaujantis šiuo punktu Draudiko atsakomybė neviršija draudimo polise nustatytų draudimo sumų, atėmus franšizę.

- 7.2.2. Draudikas papildomai sumoka bet kurias teismo išlaidas, kurias, Draudikui raštu pritarus, patiria Draudėjas, ginantis nuo reikalavimo Draudėjui atlyginti nuostolius, kurių atlyginimas numatytas 6.2. punkte. Tačiau tuo atveju, jeigu sumokėta arba priteista suma, sprendžiant minėtą reikalavimą, viršija draudimo polise numatytą draudimo sumą, Draudiko įsipareigojimas tokių teismo išlaidų atžvilgiu yra apribotas tokia minėtų teismo išlaidų dalimi, kokią dalį apmokamų nuostolių sumos sudaro draudimo suma.
- 7.2.3. Draudėjo civilinės atsakomybės už tretiesiems asmenims (išskyrus draudimo polise įvardintuos oro transporto priemonės keleivius) padarytos žalos draudimui taip pat taikomos 10. ir 14 skyrius nuostatos.
- 7.3. Civilinės atsakomybės keleiviams, esantiems draudimo polise įvardintoje oro transporto priemonėje, draudimo taikymo sąlygos. Jei draudimo periodu keleivis patiria kūno sužalojimą ir Draudikui pateikiami visi žalą patvirtinantys dokumentai, draudimo išmokos dydis priklauso nuo sveikatos pakenkimo laipsnio su sąlyga, kad:
  - 7.3.1. Bendra draudimo išmoka, mokama vadovaujantis šiomis draudimo sąlygomis daugiau nei už vieną įvykį bet kuriam vienam keleiviui, negali viršyti didžiausios draudimo sumos pagal bet kurį vieną atvejį.
  - 7.3.2. Jei nelaimingo atsitikimo pasekoje keleivis miršta per 12 mėnesių nuo nelaimingo atsitikimo dienos ir mirtis įvyksta prieš išmokant draudimo išmoką už invalidumą, mokama tik išmoka, numatyta mirties atveju.
  - 7.3.3. Jei keleivis dingsta draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir jo palaikai nerandami per 12 mėnesių nuo dingimo dienos, o Draudikui pateikiami pakankami įrodymai, leidžiantys daryti išvadą, kad keleivis patyrė kūno sužalojimą ir to kūno sužalojimas pasekoje mirė, Draudikas vadovaudamasis šiomis draudimo sąlygomis išmoka išmoką kaip mirties atveju.
  - 7.3.4. Draudimo išmoka pagal punktą 7.3.3. mokama su sąlyga, kad išmokos gavėjas (-ja), kuriam (-iai) išmokama draudimo išmoka pasirašo pasižadėjimą grąžinti gautą draudimo išmoką Draudikui, jei vėliau būtų nustatyta, kad keleivis yra gyvas.
  - 7.3.5. Civilinės atsakomybės keleiviams, esantiems draudimo polise įvardintoje oro transporto priemonėje, draudimui taip pat taikomos 10. ir 14 skyrius nuostatos.

8. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

- 8.1. Oro transporto priemonės draudimas.
  - a) Draudikas, atlygindamas Draudėjo nuostolius dėl atsitiktinės žalos orlaiviui, kurią nulėmė draudimo polise nurodyti įvykiai, išmoka draudimo išmoką arba apmoka išlaidas orlaivio atstatymo ir remonto darbams ar naujo orlaivio įsigijimui. Šis punktas taikomas ir orlaivio dingimo be žinios atveju. Orlaivis laikomas dingęs be žinios, jei praėjus 60 parų nuo skrydžio pradžios apie jį nėra jokių žinių.
  - b) Jeigu orlaivis yra apdraustas nuo "skrydžio" pavojų, Draudikas papildomai apmoka pagrįstas Draudėjo skubios pagalbos išlaidas, būtinas Orlaivio saugumo užtikrinimui po jam padarytos žalos ar priverstinio nusileidimo. Tačiau šių išlaidų išmokų suma neturi viršyti 10 % draudimo sumos, taikomos šiame skyriuje išdėstyta draudimo apsaugai.
- 8.2. Draudėjo civilinė atsakomybė tretiesiems asmenims (išskyrus draudimo polise įvardintuos oro transporto priemonės keleivius). Draudikas įsipareigoja kompensuoti Draudėjui visas sumas, už kurių mokėjimą Draudėjas yra atsakingas pagal įstatymą, ir apmokės tiesioginius nuostolius

- (įskaitant teismo priteistas išlaidas prieš Draudėją) dėl atsitiktinio kūno sužalojimo (mirtino ar kitokio) ar/ir atsitiktinės žalos turtui, kurią padarė Oro transporto priemonė arba iš jo iškritęs bet koks asmuo ar objektas.
- 8.3. Civilinė atsakomybė keleiviams esantiems draudimo polise įvardintoje oro transporto priemonėje. Draudikas įsipareigoja atlyginti Draudėjui visas sumas, už kurių apmokėjimą Draudėjas yra atsakingas pagal įstatymus, ir apmokės, kaip tiesioginius nuostolius (įskaitant Draudėjui priteistas išlaidas) dėl:
- 8.3.1. kūno sužalojimo (mirtino sužalojimo), keleiviams įlipant, esant oro transporto priemonėje arba išlipant iš jos ir
- 8.3.2. nuostolio arba žalos keleivių bagažui ar asmeniniams daiktams, kurie atsiranda dėl oro transporto priemonės avarijos su sąlyga (galioja papunkčio 8.3.1 ir papunkčio 8.3.2 atžvilgiu), kad
- 8.3.3. prieš keleiviui patenkant į oro transporto priemonę, Draudėjas privalo imtis visų būtinų priemonių, kurios įgalintų nepasireikšti atsakomybės pretenzijoms pagal punkto 8.3. 8.3.1 ir 8.3.2 papunkčių nuostatas arba šias pretenzijas sumažintų iki įstatymais leidžiamos apimties.
- 8.3.4. Jeigu papunktyje 8.3.3. į nurodytas priemones įeina keleivių bilietų/bagažo patikrinimas, tai šios priemonės turi būti atliktos korektiškai ir prieš įlipant keleiviams į oro transporto priemonę. Nesilaikant papunkčiuose 8.3.3. ir 8.3.4. nurodytų sąlygų, Draudiko atsakomybė pagal punktą 8.3. nevirsija teisinės atsakomybės, jei tokia kyla, kuri būtų kilusi ir tuo atveju, jeigu būtų laikomasi nustatytų sąlygų.
- 9.2.2. Draudikas neprivalo tenkinti pretenzijas, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis yra:
- žmogaus ausiai girdimas ar negirdimas triukšmas, vibracija, gaudesys ar kiti panašūs reiškiniai;
  - užterštumas ir užkrėtimas, nepriklausomai nuo juos sukėlusių priežasčių;
  - elektros ir elektromagnetinė interferencija;
  - trukdymas naudotis nuosavybės teise, nebent tai nulėmė orlaivio avarija, gaisras, sproginimas, susidūrimas ar buvo užregistruota ypatinga situacija skridimo metu, dėl kurios sutrinka orlaivio funkcijos.
- 9.2.3. Draudėjo civilinės atsakomybės už tretiesiems asmenims (išskyrus draudimo polise įvardintos oro transporto priemonės keleivius) draudimui taip pat taikomos 10. ir 14 skyrius nuostatos.
- 9.3. Civilinės atsakomybės keleiviams, esantiems draudimo polise įvardintoje oro transporto priemonėje, draudimo taikymo sąlygos.
- 9.3.1. Draudikas neatsako už asmens sužalojimą ar turto nuostolius, kuriuos patyrė:
- Draudėjo darbuotojas, Draudėjo verslo partneris, eidamas pareigas ar vykdydamas įsipareigojimus Draudėjui;
  - sužalojimas (mirtinas sužalojimas) arba nuostolis, kurį patiria skrydžio dalyvis - skrydžio ekipažo ar kito ekipažo narys, valdydamas ar/ir aptarnaudamas orlaivį ar keleivius;
- 9.3.2. Taip pat Draudikas neatsako už keleivio mirtį ar sveikatos pablogėjimą, jeigu tai susiję su keleivio sveikatos būkle;
- 9.3.3. Civilinės atsakomybės keleiviams, esantiems draudimo polise įvardintoje oro transporto priemonėje, draudimui taip pat taikomos 10. ir 14 skyrius nuostatos.
- 9. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI**
- 9.1. Oro transporto priemonės draudimas.
- 9.1.1. Draudikas neįpareigotas atlyginti:
- atskiros orlaivio dalies nusidėvėjimo, sunykimo, gedimo ar suirimo bei defektų toje orlaivio dalyje, nepaisant kokios priežastys tai lėmė, išskyrus draudimo sutartyje nurodytų pavojų priežastis; punkte 9.1. (a) paminėtų įvykių ir procesų pasekmes;
  - žalą bet kuriai orlaivio daliai, jeigu žalą nulemia procesai turintys progresuojantį ir didėjantį pobūdį, tačiau pirmam užregistruotam įvykiui priskirta žala yra atlyginama vadovaujantis punkto 8.1.(a) nuostatomis.
- 9.1.2. Tačiau atsitiktiniai nuostoliai ir žala orlaiviui atsiradę dėl punktuose 9.1. (a), 9.1.(b), 9.1.(c) nurodytų įvykių ir procesų yra atlyginami vadovaujantis punkto 8.1.(a) nuostatomis.
- 9.1.3. Draudimui nuo orlaivio sugadinimo ar sunaikinimo taip pat taikomos 10. ir 14. skyrių nuostatos.
- 9.2. Draudėjo civilinės atsakomybės tretiesiems asmenims (išskyrus oro transporto priemonės keleivius) draudimas.
- 9.2.1. Draudikas netenkina pretenzijų, kurių priežastis yra:
- sužalojimas (mirtinas sužalojimas) arba turto nuostolis, kurį patiria Draudėjo darbuotojas, verslo partneris, eidamas pareigas arba vykdydamas įsipareigojimus Draudėjui;
  - sužalojimas (mirtinas sužalojimas) arba turto nuostolis, kurį patiria skrydžio dalyvis - skridimo ekipažo ar kito ekipažo narys, valdydamas ar/ir aptarnaudamas orlaivį arba keleivius;
  - sužalojimas (mirtinas sužalojimas) arba turto nuostolis, kurį patiria keleivis, įlipantis į orlaivį, būnantis jame ar išlipantis iš jo;
  - nuostolis arba žala Draudėjo prižiūrimai, globojami ar valdomai nuosavybei.
- 10. BENDRI APRIBOJIMAI TAIKOMI ŠIOMIS TAISYKLĖMIS REGLAMENTUOJAMAI DRAUDIMO APSAUGAI**
- 10.1. Draudimo apsauga netaikoma:
- 10.1.1. Kai orlaivis yra naudojamas bet koku neteisėtu tikslu arba kitu, nei nurodyta draudimo polise, tikslu;
  - 10.1.2. Kai orlaivis yra už draudimo polise nurodytų geografinių ribų, nebent tai nulemia force majeure sąlygos;
  - 10.1.3. Kai orlaivį valdo kitas, nei draudimo polise nurodytas asmuo, išskyrus tuos atvejus, kai orlaivį žemėje valdo kompetetingas asmuo, vykdydamas savo pareigas;
  - 10.1.4. Kai orlaivis yra pervežamas kitomis transporto priemonėmis, išskyrus atvejus, kai jis pervežamas įvykus atsitikimui, dėl kurio pagal šių taisyklių punkto 6.2. nuostatas gali būti pareikšta pretenzija draudimo išmokos išmokėjimui;
  - 10.1.5. Kai orlaivis leidžiasi ar kyla, ar mėgina tai padaryti vietose, kurios neatitinka orlaivio gamintojo pateiktų rekomendacijų, išskyrus, kai tai nulemia force majeure sąlygos;
  - 10.1.6. Kai Draudėjas, nepriklausomai nuo priežasčių ir motyvų, prisiima atsakomybę ar atsisako savo teisių bet koku susitarimu (tai netaikoma atsakomybei pagal keleivio bilietą, bagažo kvitą), išskyrus tuos atvejus, kai tokia atsakomybė automatiškai būtų priskirta Draudėjui tuo atveju, jei tokio susitarimo nebūtų;
  - 10.1.7. Kai bendras orlaivyje esančių keleivių skaičius viršija Draudimo polise nurodomą maksimalų keleivių skaičių;
  - 10.1.8. Pretenzijoms, kurios gali būti patenkintos pagal kitą draudimo sutartį, išskyrus pretenzijų sumas, kurios viršytų kitų draudimo sutarčių išmokų sumas, jei šiomis taisyklėmis nustatyta draudimo apsauga nebūtų įgyvendinta;

- 10.1.9. Nuostoliams, žalai ar sumoms, kurias tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia joninė radiacija ir/ar radioaktyvus užteršimas ir/ar radioaktyvus spinduliavimas;
- 10.1.10. Kai žala padaryta dėl:
- a) karo, užsienio šalies įsiveržimo, priešiškos veiklos (nesvarbu, ar karas paskelbtas, ar ne), pilietinio karo, sukilimo, revoliucijos, maišto, komendanto valandos, teroristinių, karinių ar uzurpatoriškų veiksmų, bandymų uzurpuoti;
  - b) bet kokie karinio ginklo, sprogimo, panaudojant atominį arba branduolinį skaidymąsi ir (ar) termo-branduolinę ar kitokios rūšies reakciją, radioaktyvius šaltinius ir medžiagas;
  - c) streikų, riaušių, masinių neramumų;
  - d) vieno ar kelių asmenų veiklos, nepriklausomai, ar jie yra suverenios valstybės agentai, ar turėjo politinių ar teroristinių tikslų, ar žala padaryta sąmoningai ar nesąmoningai;
  - e) bet kokių piktadariškų veiksmų ar sabotazo aktų;
  - f) konfiskavimo, nacionalizavimo, užpuolimo, uždarymo į kalėjimą, sulaikymo, neteisėto pasisavinimo, rekvizavimo, įvykdytų pagal vyriausybės (valstybės, karinės ar de facto) nurodymą arba su valstybinės valdžios potvarkiu;
  - g) oro piratavimo ar bet kurio neteisėto užpuolimo ar blogų užmačių kontroliuojant orlaivį ar ekipažą skrydžio metu (įskaitant bet kokį bandymą užgrobti ir kontroliuoti), kai tai padaro orlaivyje esantis bet koks asmuo ar asmenys, veikiantys be Draudėjo sutikimo.
- 10.2. Be to, Draudikas nekompensuoja nuostolių, patirtų tuo metu, kai orlaivis buvo Draudėjo nekontroliuojamas.
- 10.3. Laikoma, kad Draudėjo kontrolė orlaiviui vėl prasideda, kai orlaivis sugrįžta į saugų aerouostą, kuris yra geografinėse ribose, nurodytose draudimo polise, ir yra visiškai tinkamas panaudojimui. Būtiną sąlyga - orlaivis turi būti pastatytas į aikštelę išjungtais varikliais ir be slėgio sistemose, ir nenaudojama prievarta skridimo ekipažui ar kitai, savo pareigas vykdančiai, tarnybai.
- 10.4. Sutartis, sudaryta remiantis šių taisyklių nuostatomis, nedengs žalų, rizikų, atsakomybės ar išlaidų iškilusių ar kitaip susijusių tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai su žemiau išvardintomis sąlygomis, nepaisant jokių rašytinių, spausdintų ir t.t. sutarčių ir susitarimų:
- 10.4.1. Dabartinis ar galimas ateity nesklandumas ar avarija kompiuteryje ar elektroniniame įrenginyje tiek atskiram komponente, tiek sistemoje ar programinėje įrangoje ar įrengimo programoje, tiek priklausančioje Apdraustajam tiesiogiai, tiek tiesioginėje sąveikoje su juo, įvyko dėl nesugebėjimo:
    - tiksliai ir nepriekaištingai priskirti datą tiksliai dienai, savaitei, metams ar amžiui;
    - tiksliai atpažinti, išlaikyti nuoseklumą ar apskaičiuoti bet kurią datą.
  - 10.4.2. Kai naudojimas susijęs tiek su programinio kodo ar duomenų tiek su programoje ar įrenginio programoje dviprasmiškai, netiksliai ar nepilnai apibrėžta data ar naudojimu komandos kodų, sutampantių su data.
  - 10.4.3. Kai buvo imtasi tam tikrų priemonių, norint apsisaugoti ar išvengti galimų, aukščiau paminėtų pasekmių.
- 11. DRAUDIMO SUMOS IR FRANŠIZĖS NUSTATYMO TVARKA**
- 11.1. Draudimo suma ir išskaita (franšizė) nustatoma Draudėjo ir Draudiko susitarimu kiekvienam šių taisyklių punktui (6.1., 6.2., 6.3.) atskirai.
- 11.2. Orlaivis yra draudžiamas atstatomąja verte, jeigu Draudėjo ir Draudiko nėra sutarta kitaip.
- 11.3. Draudžiant civilinę atsakomybę pagal šiose taisyklėse numatytas draudimo sąlygas, draudimo suma nustatoma Draudėjo ir Draudiko susitarimu. Draudimo sutartyje gali būti nurodoma atskirai draudimo suma žalai asmeniui, atskirai žalai turtui, vienam draudžiamajam įvykiui ir/ar visam draudimo periodui, draudimo suma vienam asmeniui.
- 11.4. Jeigu Draudėjas pageidauja šiomis taisyklėmis apibrėžto draudimo apsaugos apimties išplėtimo, Draudikas turi teisę suteikti Draudėjui pageidaujamą draudimą. Toks draudimo apimties išplėtimas turi būti patvirtintas draudimo polise. Jeigu Draudėją tenkina mažesnės apimties draudimo apsauga nei nurodyta šių taisyklių nuostatose, Draudikui ir Draudėjui raštu sutarus, draudimo apimtis gali būti apribota sąlygomis, nurodytomis draudimo polise.
- 11.5. Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, draudimo polise nurodyta draudimo suma yra maksimali draudimo išmokų suma per visą draudimo laikotarpį. Po kiekvieno draudžiamąjo įvykio išmokėjus draudimo išmoką, Draudiko įsipareigojimai lieka galioti likusiai bendros draudimo sumos daliai.
- 11.6. Išskaita (franšizė), Draudiko ir Draudėjo susitarimu, nustatoma procentais nuo draudimo sumos nurodytos draudimo polise arba skaičiuojant nuo priklausančios išmokėti draudimo išmokos, arba konkreti pinigų suma, nurodant jos dydį draudimo polise.
- 11.7. Išskaita (franšizė), Draudiko ir Draudėjo susitarimu, gali būti sąlyginė ir besąlyginė.
- 11.8. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo polise nurodyta išskaita (franšizė) yra besąlyginė.
- 11.8. Draudimo sumos ginčijimas:
- 11.8.1. Draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma po sutarties sudarymo negali būti ginčijama, išskyrus atvejus, kai Draudikas, nepasinaudojęs savo teise įvertinti draudimo riziką, buvo apgautas dėl to, kad buvo nurodyta žinoma melvaginga draudimo vertė arba buvo padaryta aritmetinė ar rašybos klaida.
- 11.9. Draudimo, viršijančio draudimo vertę, teisinės pasekmės:
- 11.9.1. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Tačiau išmokėta draudimo vertė viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.
  - 11.9.2. Jeigu draudimo įmokos (premija) mokamos periodiškai ir, nustačius šių taisyklių 9.3.1. punkte numatytas aplinkybes, draudimo įmoka (premija) dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos (premijos) suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.
  - 11.9.3. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka (premija).
  - 11.9.4. 11.9. punkto nuostatos taip pat taikomos tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingais draudikais (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas Draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį.

12. DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA, JŲ NESUMOKĖJIMO TEISINĖS PASEKMĖS

- 12.1. Draudimo įmoka apskaičiuojama pagal šių taisyklių 1 priede numatytus tarifus.
- 12.2. Draudimo įmoka gali būti mokama grynais pinigais ir pavedimu į Draudiko sąskaitą banke. Sumokėjus įmoką grynais pinigais, draudimo sutartis įsigalioja po įmokėjimo nuo sekančios dienos 00 valandos, mokant pavedimu į banko sąskaitą – nuo sekančios dienos po įmokos įskaitymo į Draudiko sąskaitą, tačiau ne anksčiau, kaip nurodyta draudimo sutartyje.
- 12.3. Draudimo įmoka mokama nacionaline valiuta, pagal draudimo įmonės pateiktą draudimo polisą.
- 12.4. Draudimo įmokos (premijos) sumokėjimo data laikoma ta, kurią įmoka įskaityta į Draudiko sąskaitą banke arba nurodyta kasos pajamų orderyje, sumokėjus Draudikui grynais pinigais į Draudiko kasą.
- 12.5. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos (premijos) draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos sumokėjimu), Draudikas apie tai privalo pranešti Draudėjui raštu, nurodydamas, jog, per 15 dienų nuo pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, Draudiko prievolės įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo įmoką vykdomas bus sustabdytas ir atnaujintas tik Draudėjui sumokėjus draudimo įmoką. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitoks pranešimų siuntimo būdas, reziunuojuama, jog Draudėjas gavo Draudiko pranešimą, išsiųstą paštu, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.
- 12.6. Jei draudžiamasis įvykis įvyksta Draudiko prievolės įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką vykdymo sustabdymo (toliau – draudimo apsaugos sustabdymo) metu, tai Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.
- 12.7. Jei draudimo apsaugos sustabdymas tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, tai Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Draudikas, šiuo pagrindu nutraukęs draudimo sutartį, turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir įmokas, tenkančias draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiui, bet neilgesniam kaip 3 mėnesiai.
- 12.8. Draudimo įmokų mokėjimo tvarka:
- 12.8.1. Trumpalaikės draudimo sutarties atveju draudimo įmoka mokama iš karto sudarant sutartį;
- 12.8.2. Ilgalaiškės draudimo sutarties atveju draudimo įmoka mokama iš karto sudarant sutartį už visą draudimo laikotarpį, arba Draudėjui ir Draudikui susitarus dalimis.

13. DVIGUBO DRAUDIMO, NEVISIŠKO DRAUDIMO BEI PAPILDOMO DRAUDIMO SĄLYGOS

- 13.1. Nevisiškas draudimas:
Jei dėl, Draudėjo kaltės, draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas atlygina Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 13.2. Bendrasis draudimas:
Draudimo objektas gali būti apdraustas pagal vieną draudimo sutartį bendrai kelių draudikų. Tokiu atveju už draudimo išmokos mokėjimą yra atsakingi visi draudikai solidarčiai. Jei draudimo suma viršija draudimo objekto rinkos vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingais draudikais, tai draudimo išmoka, kurią turi mokėti

kiekvienas Draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį.

- 13.3. Papildomas draudimas:
Jei draudimo sutartimi yra apdrausta tik dalis orlaivio ar draudimo vertės, Draudėjas (naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su tuo pačiu ar kitu draudiku. Papildomo draudimo atveju, draudimo suma negali viršyti draudimo vertės.

14. BENDROS VISOMS DRAUDIMO TAISYKLIŲ NUOSTATOMS TAIKOMOS SĄLYGOS

- 14.1. Šių taisyklių ir jų priedų nuostatų vykdymas yra būtina sąlyga, kad Draudikas išmokėtų draudimo išmoką, numatytą šiomis taisyklėmis.
- 14.2. Draudėjas turi veikti ir elgtis taip, kad išvengtų ar sumažintų bet kokius nuostolius.
- 14.3. Draudėjas privalo laikytis kompetetingų institucijų, besirūpinančių saugiu darbu, visų reglamentuotų reikalavimų, susijusių su oro navigacija ir orlaivio eksploatacija.
- 14.4. Taip pat Draudėjas privalo garantuoti, kad:
- 14.4.1. Orlaivis būtų reikiamai paruoštas prieš kiekvieno skrydžio pradžią;
- 14.4.2. Visi registravimo žurnalai ir kiti specialiais normatyvais reglamentuojami įrašai būtų pildomi laiku, ir, kad Draudikas, pareikalavęs šių dokumentų, gautų juos;
- 14.4.3. Draudėjo darbuotojai ir agentai taip pat laikytųsi aukščiau nurodytos tvarkos ir reikalavimų.
- 14.5. Draudėjas turi nedelsdamas pranešti Draudikui apie kiekvieną įvykį, kuris galėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamasis įvykis, kuriam taikomos šių taisyklių nuostatos.
- 14.6. Visais atvejais Draudėjas privalo:
- 14.6.1. Nedelsdamas pateikti visą ir išsamią informaciją apie įvykį ir perduoti Draudikui pranešimą apie keliamas pretenzijas (trečiųjų asmenų ar keleivių), kartu pridant su tuo susijusius raštus ir dokumentus;
- 14.6.2. Pranešti apie kiekvieną neišvengiamą tyrimą;
- 14.6.3. Pateikti išsamią informaciją Draudikui ir suteikti jam pagalbą, kurios gali prireikti;
- 14.6.4. Neveikti prieš Draudiko interesus.
- 14.7. Draudėjas neturi teisės be raštiško Draudiko sutikimo pripažinti jam keliamas pretenzijas, jas apmokėti, garantuoti jų apmokėjimą.
- 14.8. Draudikas turi teisę bet kuriuo metu ir bet kuriam laikui perimti visų derybų ir procedūrų kontrolę, Draudėjo vardu reikšti, reguliuoti ar atmesti pretenzijas (reikalavimus).
- 14.9. Po draudimo išmokos išmokėjimo remiantis šių taisyklių nuostatomis, Draudikas turi regresio teisę (išskyrus civilinės atsakomybės draudimo atveju), ir Draudėjas turi padaryti viską, kas būtina, kad padėtų Draudikui realizuoti šią teisę.
- 14.10. Draudimo sutartis gali būti perrašyta visiškai ar dalinai kitam savininkui, tik tai su Draudiko pritarimu. Tai patvirtinama perdavimo įrašu draudimo sutartyje.
- 14.11. Jeigu vienu draudimo polisų apdrausti du ar daugiau orlaivių, tai draudimo sąlygos taikomos kiekvienam orlaiviui atskirai.
- 14.12. Nepriklausomai nuo Draudėjų skaičiaus, jų skaičiaus padidėjimo, perdavus draudimo apsaugą įrašų draudimo polise ar kitu būdu, bendra Draudiko atsakomybės suma bet kuriam Draudėjui, taip pat visiems Draudėjams paėmus kartu, negali viršyti draudimo sumos, nurodytos draudimo polise.
- 14.13. Draudimo sutartis yra vienintelis dokumentas, patvirtinantis Draudėjo teisę į draudimo apsaugą.
- 14.14. Draudimui taikomos tik tos draudimo sąlygos, kurios yra įvardintos draudimo sutartyje.

- III. DRAUDIMO IŠMOKŲ MOKĖJIMO SĄLYGOS IR TVARKA**
- 15. PRANEŠIMŲ APIE ĮVYKĮ PATEIKIMO TVARKA**
- 15.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalys privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 15.2. Pranešimai Draudėjui siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu arba paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, išsiųstas elektroniniu laišku Draudėjo elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba laišku Draudėjo adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba perduotas Draudėjo fakso numeriu, nurodytu draudimo liudijime, arba įteiktas Draudėjui adresu, nurodytu draudimo liudijime, naudojantis kurjerio paslaugomis, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie adresą pasikeitimą.
- 15.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
- 15.3.1. kai siunčiama elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu – kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos;
- 15.3.2. kai siunčiama paštu:
- paštu paprastu laišku – pranešimas laikomas įteiktas tinkamai praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo;
  - paštu registruotu laišku – pranešimo gavimo diena (pranešimo gavimo diena nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę);
- 15.3.3. kai siunčiama per kurjerį – diena, kurią Draudėjui yra įteikiamas pranešimas.
- 16. ŽALOS NUSTAYMO TVARKA**
- 16.1. Gavęs pirminę informaciją Draudikas atlieka draudžiamąjį įvykio tyrimą, kurio metu užklausa pagal situaciją atitinkamas teisėsaugos, teisėtvarkos, gydymo, ekspertizės įstaigas, hidrometeorologines tarnybas, o taip pat įstaigas, kuriose yra sudaromi psichoneurologinių, toksikologinių, narkologinių įskaitų sąrašai ar kitas įstaigas, galinčias suteikti informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti įtakos įvykio pripažinimui draudžiamuoju ar žalos dydžio nustatymui. Esant reikalui, Draudikas apžiūri įvykio vietą, oro transporto priemonę, daro fotografijas. Transporto priemonės apžiūros metu būtinai dalyvauja Draudėjas (jo įgaliotas atstovas).
- 16.2. Jei draudimo išmoka nėra išmokėta per 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, Draudikas privalo raštu informuoti Draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą bei priežastis, dėl kurių draudimo išmoka nėra išmokėta.
- 16.3. Jei draudimo sutartyje numatyta besąlyginė išskaita (franšizė), apskaičiuota draudimo išmoka mažinama išskaitos (franšizės) suma, išskyrus atvejus, kai Draudikas turi galimybę įgyvendinti atgręžtinio reikalavimo (regreso) teisę.
- 16.4. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos gali būti išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo įmokos, kurioms draudimo išmokos mokėjimo metu yra suėjęs mokėjimo terminas, jeigu draudimo sutartyje nėra susitarta kitaip.
- 16.5. Jei draudžiamąjį įvykio metu draudimo objektas žuvo ar išnyko, apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis Draudėjo įmokomis, neatsižvelgiant į mokėjimo terminus.
- 16.6. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:
- 16.6.1. iki Draudėjas pateiks draudžiamąjį įvykį pagrindžiančius dokumentus;
  - 16.6.2. iki Draudėjas pateiks dokumentus, pagrindžiančius padarytos žalos dydį;
  - 16.6.3. iki nepasibaigs ikiteisminis tyrimas, teisminis procesas, susijęs su draudžiamuoju įvykiu.
- 16.7. Esant aviaciniam įvykiui Draudėjas privalo pateikti sekančius dokumentus, kuriais remiantis nustatomas žalos dydis kiekvienam draudimo variantui (6.1, 6.2, 6.3):
- 16.7.1. Įvykus aviaciniam incidentui Draudėjas/Naudos gavėjas pateikia pranešimą ir dokumentus, kurie patvirtina draudžiamąjį įvykio faktą, jo priežastis bei numatomą žalos dydį.
  - 16.7.2. Visi dokumentai pateikti Draudėjo, liečiantys aviacinį įvykį, o taip pat dokumentai patvirtinantys Draudėjo/Naudos gavėjo teisę į draudimo išmoką privalo būti patvirtinti notaro arba oficialiai įgalioto asmens.
- 16.8. Privalomų, įvykus aviaciniam incidentui, dokumentų sąrašas orlaivio draudimui (6.1):
- 16.8.1. Aviacinio incidento registracijos dokumentas, įskaitant skrydžio planą (skrydžio užduotis).
  - 16.8.2. Orlaivio apžiūros techninį aktą po įvykio, o visiškos orlaivio žūties atveju – aktą patvirtinantį orlaivio nurašymą.
  - 16.8.3. Oficialiai įgaliotos institucijos tyrimo išvadų aktą. Įvykus incidentui užsienio šalyje, Draudėjas privalo pateikti toš šalies Valstybinės komisijos aktą (vadovaujantis Čikagos konvencijos priedu Nr.13).
  - 16.8.4. Dokumentus, patvirtinančius Draudėjo ir/ar Naudos gavėjo draudžiamąjį interesą, patvirtinančius orlaivio nuosavybės teisę arba numato Draudėjo įsipareigojimų dydį prieš savininką orlaivio žūties arba apgadinimo atveju.
  - 16.8.5. Duomenis apie faktinius orlaivio ir variklio išdirbius nuo eksploatacijos pradžios ir po paskutinio remonto bei formuliarias kopijas patvirtinančias aukščiau pateiktus duomenis.
  - 16.8.6. Draudėjas privalo pateikti orlaivio remonto planą bei išlaidų sąmatą, iš anksto suderintus su Draudiko ekspertais bei orlaivio remontą atliekančia įmone, su tikslu patvirtinti turtinį žalos dydį.
  - 16.8.7. Dokumentus, patvirtinančius faktinės žalos dydį (sąskaitos, sutartys darbams ir paslaugoms ir t.t.).
  - 16.8.8. Bei kitus dokumentus sietinus su draudžiamuoju įvykiu (jeigu tokie yra) Draudikui reikalaujant.
- 16.9. Privalomų, įvykus aviaciniam incidentui, dokumentų sąrašas, draudžiant civilinę atsakomybę prieš trečiuosius asmenis (išskyrus draudimo polise įvardintuos oro transporto priemonės keleivius) (6.2.):
- 16.9.1. Dokumentai, patvirtinantys draudžiamąjį įvykį bei faktinį žalos dydį, padarytą tretiesiems asmenims aviacinio incidento pasekoje.
  - 16.9.2. Pretenzijas, žalos atlyginimui, pateiktas Draudėjui trečiųjų asmenų.
  - 16.9.2. Arbitražinio ar bendros jurisdikcijos teismo sprendimas (jeigu toks bus pateiktas jų nagrinėjimui).
  - 16.9.3. Specialios komisijos aktų arba kitos valstybės Valstybinės komisijos išvados.
  - 16.9.4. Mirties liudijimas.
  - 16.9.5. Dokumentai, patvirtinantys teisę į paveldėjimą.
  - 16.9.6. Advokatų ir kitų firmų sąskaitos (kurie dalyvavo ginant Draudėjo interesus).
  - 16.9.7. Kitus dokumentus (jeigu tokie yra), patvirtinančius dydį ir Draudėjo reikalavimų pagrįstumą.
- 16.10. Privalomų, įvykus aviaciniam incidentui, dokumentų sąrašas, draudžiant Civilinę atsakomybę prieš keleivius esančius draudimo polise įvardintoje oro transporto priemonėje (6.3):
- 16.10.1. Bilietas, atitinkantis numatytą formą ar patvirtintas Draudiko.
  - 16.10.2. Orlaivio vado pasas.

- 16.10.3. Keleivio arba (keleivio mirties atveju) Naudos gavėjo pretenzija, su visais tai įrodančiais dokumentais.
- 16.10.4. Atitinkamos institucijos tyrimo išvadų aktas (jeigu toks buvo vykdomas).
- 16.10.5. Dokumentai (susitarimai, laiškai), kurie siejasi su Draudėjo ikiteisminiu pretenzijos sprendimu.
- 16.10.6. Teismo sprendimas (jeigu pretenzija buvo pateikta teismui).
- 16.10.7. Asmens, turinčio teisę gauti bagažą, pretenzija.
- 16.10.8. Bagažo kvitas.
- 16.10.9. Bagažo apgadavimo/sugadinimo aktas.
- 16.10.10. Mokestiniai dokumentai, patvirtinantys Draudėjo nuostolio padengimą keleiviui, jeigu tokia išmoka buvo atlikta suderinus su Draudiku.
- 16.10.11. Kiti dokumentai (jeigu tokie yra) patvirtinantys žalos dydį ir pretenzijos pagrįstumą.
- 16.11. Tais atvejais, kai žalą atlygina draudžiamąjį įvykio kaltininkas, tai draudimo išmoka negali būti didesnė negu skirtumas tarp nustatytos žalos ir kitų asmenų atlygintos sumos.
- 16.12. Teisę reikalauti, kad būtų išmokėta draudimo išmoka, turi Draudėjas, ir draudimo sutartyje numatytais atvejais - Naudos gavėjas. Jei išmokėti draudimo išmoką reikalauja Naudos gavėjas arba tretysis asmuo, Draudikas turi teisę prieš jį panaudoti visus atsikirtimus, kuriuos turi prieš Draudėją.
- 16.13. Draudimo išmoka išmokama Naudos gavėjui. Jei yra raštiškas Naudos gavėjo sutikimas arba jei Naudos gavėjo nėra – Draudėjui.
- 16.14. Neviršijant draudimo išmokos, Draudikui pereina reikalavimo teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui. Draudėjas privalo pateikti visus dokumentus, reikalingus atgręžtinio reikalavimo (regreso) teisei pagrįsti.
- 16.15. Draudimo išmoka mokama ne vėliau, kaip per 30 kalendorinių dienų, nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį.
- 16.16. Jei įvykis yra draudžiamasis, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu, Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitiesia ilgiau nei 3 mėnesius.

17. DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO AR NEMOKĖJIMO ATVEJAI

- 17.1. Draudimo išmoka gali būti mažinama:
  - 17.1.1. Jeigu Draudėjas ar jo atstovas pažeidžia šiose taisyklėse nustatytas pareigas. Draudikas mažindamas draudimo išmoką privalo atsižvelgti į Draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų bei pareigų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu ar žalos dydžiu;
  - 17.1.2. Dėl Draudėjo, jo atstovo ar Naudos gavėjo didelio neatsargumo;
  - 17.1.3. Jei Draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti ar išvengti.
- 17.2. Draudimo išmoka gali būti nemokama:
  - 17.2.1. Jei Draudėjas ar jo atstovas atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl Draudėjo kaltės;
  - 17.2.2. Jei Draudėjas nevykdė pareigos nustatytu terminu pranešti apie draudžiamąjį įvykį, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad Draudikas apie įvykį sužinojo laiku;
  - 17.2.3. Jei draudimo sutartis sudaryta po įvykio;
  - 17.2.4. Jei Draudėjas nuostolį padarė tyčia ar bandė suklaidinti Draudiką pateikdamas neteisingus duomenis,

- 17.2.5. Kitais draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytais atvejais.
  - 17.3. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką.
- ## 18. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA
- 18.1. Iš draudimo sutarties kylantys ginčai, sprendžiami derybomis, prioritetą teikiant Draudėjo interesams. Nesutarus, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose;
  - 18.2. Taisyklėse neaparti atvejai, sprendžiami Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

**UAB DK "PZU Lietuva"
Valdybos pirmininkas
J. Kiersznowski**

